Τὸ μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ

Σειρά: «Χριστολογικὰ» ἀριθμ. 36

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

Τὸ μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2014

Τὸ μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ

Κείμενον:
Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις, Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως
Ἀδελφότης Ἱερᾶς Μονῆς
Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Καρέα

Copyright: Ἱερά Μητρόπολις
Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ

Λεωφόρος Φορμίωνος 83 - 161 21 Καισαριανή
Τηλ. 210.72.24.123

www.imkby.gr (e-mail) info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-71-2

Περιεχόμενα

Πρόλογος 9

Τὸ μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως
τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ 11

1. Ὁ χαρακτήρας τῶν ἑορτῶν
τῆς Ἐκκλησίας 12
2. Χριστός: Ὁ ἀληθινὸς καὶ τέλειος
Ἄνθρωπος 19
3. Ἡ ἐνσάρκωση τοῦ Υἱοῦ φανέρωσε τὴν
ἄπειρη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἔσχατη
συγκατάβαση καὶ ταπείνωση 22
4. Ἀφετηρία συμμορφώσεώς μας
μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό 24
5. Ἡ ἔλευση τοῦ Μεσσία ἦταν «προσδοκία
ἐθνῶν» 26
6. Εἶναι Οἰκουμενικὴ πανήγυρη 30
7. Ὅλοι ἀπολαμβάνουν ἐξ ἴσου τὴν ἀγαθό-
τητα (τὴν φιλανθρωπία) τοῦ Κυρίου 33
8. Εἶναι ἐπίσκεψη Θεοῦ 37

9. Ἑορτὴ ἐλπίδας γιὰ ἐσωτερικὴ ἀναγέννηση καὶ νοηματοδότηση 38
10. «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ» 40
11. Ἡ δύναμη τῆς ἑορτῆς τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ 55
12. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ φύλακας καὶ ὁ κήρυκας τοῦ μυστηρίου τῆς ἐνσαρκώσεως 56

Ἐπίλογος 59

Πρόλογος

Στὸ μικρὸ αὐτὸ βιβλιδάριο συμπεριλάβαμε μερικὲς σκέψεις μας γιὰ τὸ μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ μὲ σκοπὸ νὰ βοηθήσουμε τοὺς πιστοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας νὰ ἀνακαλύψουν τὸ βαθὺ νόημα τῶν ἑορτῶν καὶ νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὸ κοσμικὸ καὶ ἐμπορικὸ πνεῦμα τῶν ἡμερῶν.

Τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐφροσύνη γεννᾶ ἡ προσωπικὴ βίωση τῶν σωτηριωδῶν γεγονότων μὲ ἐκκλησιασμό, ἐξομολόγηση, θεία μετάληψη, ἐλεημοσύνη, συγχωρητικότητα καὶ μακροθυμία.

Οἱ κοσμικότητες τρέφουν τὰ πάθη ποὺ φέρνουν ἀπογοήτευση καὶ δυστυχία.

Εὔχομαι οἱ πιστοὶ νὰ ἑορτάσουν Χριστούγεννα μὲ τὸν Χριστὸ στὴν ζωή τους καὶ στὴν ψυχή τους.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ

Δανιήλ

Ἔγραφα στήν Καισαριανή τὴν 21η Νοεμβρίου 2014

Τὸ μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ

«ὅ ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν»[1]

Μὲ τὶς ἑορτὲς τῆς Ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ, ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ νὰ ἐμβαθύνουμε ἀνακαλύπτοντας τὴν σημασία καὶ τὸ νόημα τοῦ μυστηρίου τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅπως μᾶς προτρέπει καὶ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος λέγοντας «ἂς φιλοσοφήσουμε τώρα γιὰ τὴν ἑορτή, καὶ ἂς γιορτάσουμε μαζὶ μὲ τὶς φιλέορτες καὶ φιλόθεες ψυχές»[2].

---

1. Πρὸς Κολοσσαεῖς α΄ 27.

2. *«Περὶ τῆς ἑορτῆς φιλοσοφήσωμεν, καὶ συνεορτάσωμεν ταῖς φιλεόρτοις καὶ φιλοθέοις ψυχαῖς»* ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου «Λόγος εἰς τὰ Φῶτα (λθ΄) Ε.Π.Ε. τόμ. 5ος σελ. 96, § ια.

1. Ὁ χαρακτήρας τῶν ἑορτῶν τῆς Ἐκκλησίας

Οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἑορτὲς δὲν εἶναι ἁπλῶς περιστάσεις καὶ μέσα μὲ τὰ ὁποῖα ἡ Ἐκκλησία ἐπιζητεῖ νὰ ἐπιδράσει ψυχολογικὰ καὶ ἐξωτερικὰ στὶς ψυχὲς τῶν πιστῶν. Μιὰ τέτοια ἀντίληψη ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὶς ἑορτὲς τὸν πνευματικό, ἐσχατολογικὸ καὶ σωτηριώδη χαρακτήρα τους.

Οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἑορτές, μὲ κέντρο τὴν τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ τὴν συμμετοχὴ τῶν πιστῶν στὴν πνευματικὴ Τράπεζα τῆς μεταλήψεως τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔχουν περιεχόμενο πνευματικό, οὐσιαστικὸ καὶ πραγματικό. Δὲν εἶναι μόνον ἐπέτειοι ἱστορικῶν γεγονότων, ἀλλὰ συγχρόνως εἶναι μυστικὲς ἐπαναλήψεις τῶν γεγονότων αὐτῶν στὶς ψυχὲς τῶν πιστῶν, ποὺ βιώνουν τὶς ἐνέργειες τοῦ Θεοῦ καὶ μετέχουν σ᾽ αὐτὲς γιὰ τὴν σωτηρία τους.

Κατὰ τὶς ἑορτὲς οἱ πιστοὶ ζοῦν πνευματικὰ τὰ ἑορταζόμενα γεγονότα τῆς πίστεως, τὴν Γέννηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τὸ Βάπτισμα Του, τὴν σταύρωσή Του, τὴν Τα-

φή Του, τὴν Ἀνάστασή Του, τὴν Ἀνάληψή Του καὶ τὴν Πεντηκοστὴ καὶ τὰ ἄλλα. Ἔτσι τὰ ἱερὰ πρόσωπα εἶναι παρόντα καὶ τὰ γεγονότα τῆς πίστεως συμβαίνουν πάντοτε καὶ ἐνώπιόν μας. Δὲν ἀναγόμαστε σὲ αὐτὰ μὲ τὴν μνήμη. Δὲν τὰ βλέπουμε μὲ τὴν φαντασία. Ἀναστρεφόμαστε τὰ πρόσωπα καὶ ζοῦμε τὰ γεγονότα ποὺ ἐπαναλαμβάνονται στὸ παρὸν μὲ μυστικὸ τρόπο.

Γι' αὐτὸ οἱ ἱεροὶ Πατέρες καὶ οἱ ὑμνογράφοι τῆς Ἐκκλησίας μας στὶς εὐχές, στοὺς λόγους τους καὶ στοὺς ὕμνους χρησιμοποιοῦν τὴν λέξη *«σήμερον»* ὄχι ἁπλῶς ὡς ποιητικὴ ἔκφραση καὶ σχῆμα λόγου, ἀλλὰ πρὸς ἔκφραση τῆς πραγματικότητος, μιᾶς πνευματικῆς καὶ μυστικῆς πραγματικότητος, στὶς καρδιὲς τῶν πιστῶν. *«Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου…»*, *«Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει…»*. Ἔτσι πιστεύεται καὶ νοεῖται ἡ παρουσία καὶ τὸ ἔργο τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ Λόγου στὴν Ἐκκλησία στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ ὄνομα «Ἐμμανουήλ, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»[3].

3. Ματθαίου α΄ 23.

Τὰ Χριστούγεννα εἶναι ἡ *«μητρόπολις τῶν ἑορτῶν»*, ἡ ἑορτὴ ὁλόκληρης τῆς δημιουργίας καὶ τὰ Θεοφάνεια, εἶναι ἡ ἑορτὴ τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου καὶ ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἀπὸ τὰ ὀνόματα ποὺ δίνουν στὴν ἑορτὴ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐπιγραμματικὰ ἀναφέρουμε:

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ὀνομάζει τὴν ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων *«Θεοφάνεια»*, *«Γενέθλια»* καὶ *«ἑορτὴν τῆς ἀναπλάσεως»*.

«Σήμερα ἡ πανήγυρις εἶναι τὰ Θεοφάνεια, δηλαδὴ ἡ Γέννηση, διότι λέγονται καὶ τὰ δύο, ἐπειδὴ γιὰ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πράγμα ὑπάρχουν δύο ὀνόματα. Διότι ὁ Θεὸς φανερώθηκε στοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν γέννηση. Καὶ ὑπῆρχε καὶ πρίν, καὶ ὑπῆρχε πάντοτε, προερχόμενος ἀπὸ τὸν πάντοτε ὑπάρχοντα, πάνω ἀπὸ κάθε αἰτία καὶ λογική (ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε λόγος ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Λόγο), ἀλλὰ μετὰ ἔλαβε σῶμα πρὸς χάριν μας, γιὰ νὰ μᾶς χαρίσει τὴν εὐτυχῆ ὕπαρξη, Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος μᾶς ἔδωσε τὴν ὕπαρξη, ἤ, καλύτερα, γιὰ νὰ μᾶς ἐπαναφέρει μὲ τὴν σάρκω-

σή Του στὴν εὐτυχῆ ὕπαρξη ἀπὸ τὴν ὁποία εἴχαμε ἀπομακρυνθεῖ ἐξαιτίας τῆς κακίας μας. Καὶ στὴν μὲν ἐμφάνιση δίδεται τὸ ὄνομα Θεοφάνεια, στὴν δὲ γέννηση, Γενέθλια... Ἂς ἑορτάσουμε ἑπομένως ὄχι μὲ δημόσιες πανηγύρεις, ἀλλὰ κατὰ τρόπο θεϊκό. Ὄχι κατὰ τρόπο κοσμικό, ἀλλὰ κατὰ τρόπο ὑπερκόσμιο. Ὄχι τὰ δικά μας, ἀλλὰ περισσότερο τὰ τοῦ Κυρίου. Ὄχι τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἀσθένεια, ἀλλὰ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν θεραπεία. Ὄχι τὰ τῆς δημιουργίας, ἀλλὰ τὰ τῆς ἀναδημιουργίας»[4].

---

4. *«Τὰ δὲ νῦν Θεοφάνια, ἡ πανήγυρις, εἴτουν Γενέθλια· λέγεται γὰρ ἀμφότερα, δύο κειμένων προσηγοριῶν ἑνὶ πράγματι. Ἐφάνη γὰρ Θεὸς ἀνθρώποις διὰ γεννήσεως· τὸ μὲν ὢν, καὶ ἐσαεὶ ὢν ἐκ τοῦ ἀεὶ ὄντος, ὑπὲρ αἰτίαν καὶ λόγον (οὐδὲ γὰρ ἦν τοῦ Λόγου λόγος ἀνώτερος)· τὸ δὲ δι' ἡμᾶς γενόμενος ὕστερον, ἵν' ὁ τὸ εἶναι δούς, καὶ τὸ εὖ εἶναι χαρίσηται· μᾶλλον δέ, ρεύσαντας ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ εὖ εἶναι διὰ κακίαν, πρὸς αὐτὸ πάλιν ἐπανάγῃ διὰ σαρκώσεως. Ὄνομα δέ, τῷ φανῆναι μέν, Θεοφάνια· τῷ δὲ γεννᾶσθαι, Γενέθλια… Ἑορτάζωμεν μὴ πανηγυρικῶς, ἀλλὰ θεϊκῶς· μὴ κοσμικῶς, ἀλλ' ὑπερκοσμίως· μὴ τὰ ἡμέτερα, ἀλλὰ τὰ τοῦ ἡμετέρου, μᾶλλον δὲ τὰ τοῦ Δεσπότου· μὴ τὰ τῆς ἀσθενείας, ἀλλὰ τὰ τῆς ἰατρείας· μὴ τὰ τῆς πλάσεως, ἀλλὰ τὰ τῆς ἀναπλάσεως»* (Ὁμιλία εἰς τὰ Θεοφάνεια εἴτουν Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος P.G. τόμ. 36, στήλ. 313-316).

Ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος τὴν ὀνομάζει *«πρώτη ἑορτὴ» «Πρώτη τοίνυν ἑορτὴ ἡ φρικτὴ καὶ θαυμαστὴ κατὰ σάρκα τοῦ Χριστοῦ γέννησις»*[5].

Ὁ ἅγιος Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου ἀναφέρει, ὅτι «τὰ Χριστούγεννα εἶναι γιὰ μᾶς θεμέλιο ἀδιάσειστο, λίθος ἄκαμπτος, ἀρχὴ σωτήριος καὶ πανσεβάσμιος, κορυφὴ τῶν νοητῶν καὶ ἀρρήτων μυστηρίων»[6].

Ὁ πλοῦτος τῶν ἱερῶν ἐννοιῶν καὶ ὀνομάτων τῶν ἑορτῶν τῆς ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ περιέχεται στὰ θεόπνευστα κείμενα τῆς ἁγίας Γραφῆς. Ἀπὸ αὐτὴ ἐμπνεόμενοι οἱ θεοφόροι Πατέρες ἀνέπτυξαν στοὺς διδακτικοὺς λόγους τους τὶς διάφορες πτυχὲς αὐτοῦ τοῦ σωτηριώδους σχεδίου τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ὁμοίως καὶ οἱ ὑμνογράφοι συνέθεσαν τοὺς ὕμνους γιὰ νὰ ὑμνήσουν τὸ *«μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον»*[7].

---

5. Ὁμιλία εἰς τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ P.G. 43, 478.

6. *«Κρηπὶς ἡμῖν ἀῤῥαγὴς καὶ θεμέλιος ἀστεμφὴς καὶ ἀρχὴ σωτήριος καὶ κορυφὴ πανσεβάσμιος τῶν νοητῶν καὶ ἀῤῥήτων μυστηρίων»* (Ὁμιλία εἰς τὰ Γενέθλια τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ P.G. τόμ. 39, στήλ. 36).

7. Πρὸς Τιμόθεον Α΄ γ΄ 16.

Παραθέτουμε γιὰ τοὺς φιλομαθεῖς στὴν συνέχεια κατ᾽ ἐπιλογήν, πίνακα ὁμιλιῶν τῶν ἁγίων Πατέρων μας, ποὺ δημοσιεύονται στὴν Ἑλληνικὴ Πατρολογία (Ε.Π.) ἢ Patrologia Greca P.G. τοῦ J. P. Migne ποὺ ἀναπτύσσουν τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὰ σωτηριώδη γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

- Ἀθανάσιος, ἀπόσπ. τόμος **26**, στήλη 1261. καὶ τόμος **28**, στήλη 943-58. 959-72.
- Γρηγόριος Θεολόγος, τόμος **36**, στήλη 311-34.
- Γρηγόριος Νύσσης, τόμος **46**, στήλη 1127-50.
- Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου, τόμος **39**, στήλη 35-64.
- Χρυσόστομος, τόμος **49**, 351-62· τόμος **50**, στήλη 795-800· τόμος **56**, στήλη 385-96· τόμος **61**, στήλη 737-8, 763-8.
- Πρόκλος, τόμος **65**, στήλη 707-16, στήλη 837-40 (Περὶ περιτομῆς), στήλη 843-6.
- Παῦλος Ἐμέσης, τόμος **77**, στήλη 1433-44.
- Θεόδοτος Ἀγκύρας, τόμος **77**, στήλη 1349-

70, στήλη 1369-86, στήλη 1411-8, 1418-32.

- Εὐσέβειος Ἀλεξανδρείας, τόμος **86**, **I**, στήλη 365-72.
- Ἡσύχιος, τόμος **93**, στήλη 1449-50.
- Σωφρόνιος, τόμος **86**, **II**, στήλη 3201-12, στήλη 3739-44, 3743-50.
- Ἰωάννης Νικαίας, τόμος **96**, στήλη 1435-50.
- Ἀνδρέας Κρήτης, τόμος **97**, 913-32 (εἰς τὴν Περιτομήν).
- Ἰδιόμελον, στήλη 1433-4.
- Ἰωάννης Δαμασκηνός, Κανών, τόμος **96**, στήλη 817-26.
- Κοσμᾶς Ἱεροσολυμίτης, Κανών, τόμος **98**, στήλη 459-66.
- Λέων αὐτοκράτωρ 1-3, τόμος **107**, στήλη 27-42, στήλη 41-50. 49-60.
- Ἰωάννης Μαυρόπους, τόμος **129**, στήλη 1123-5.
- Ἰσίδωρος Θεσσαλονίκης, τόμος **139**, στήλη 11-40.
- Γρηγόριος Παλαμᾶς, Περὶ Ἐνσαρκώσεως, τόμος **151**, στήλη 189-220.

2. Χριστός: Ὁ ἀληθινὸς καὶ τέλειος Ἄνθρωπος

Ὁ ἄνθρωπος πλάστηκε, σύμφωνα μὲ τὴν ἁγία Γραφή, *«κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ»*[8]. Ὁ Θεὸς τὸν σφράγισε μὲ τὸ ἅγιο Πνεῦμα καὶ τοῦ ἔδωσε πολλὰ χαρίσματα γιὰ νὰ ἐπιτελέσει τὸ ἔργο του στὸν κόσμο καὶ γιὰ νὰ χαίρεται ὁ ἴδιος. Αὐτὴ ἡ κατάσταση τῶν Πρωτοπλάστων ὀνομάστηκε ἀπὸ τοὺς διδασκάλους τῆς θεολογίας Πατέρες *«πρωτόκτιστο κάλλος»* καὶ *«ἀρχέγονη δόξα»*.

Ὁ Διάβολος φθόνησε τὸ δημιούργημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀμέσως κινήθηκε ὥστε καὶ τὸ δημιούργημα νὰ καταστρέψει καὶ τὴν κτίση νὰ ὑποτάξει στὴν ἐξουσία του καὶ τὸν Θεὸ νὰ προσβάλλει. Ὅλα αὐτὰ τὰ πέτυχε μὲ δολιότητα συμβουλεύοντας τὸν ἄνθρωπο νὰ παραβεῖ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ[9].

Ἡ παράβαση ἔφερε τὴν ἔκπτωση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν *«ἀρχέγονη δόξα»*, τὴν ἀπώλεια τῶν θείων δωρεῶν καὶ τὴν διακοπὴ τῆς κοινωνίας του μὲ τὸν Δημιουργό του Θεό.

8. Γενέσεως α΄ 26 καὶ 27. 9. Γενέσεως γ΄.

Ἡ *«εἰκόνα τοῦ Θεοῦ» τραυματίσθηκε καὶ* ἀμαυρώθηκε.

Ὅμως ὁ Παντοδύναμος καὶ Πανάγαθος Θεὸς δὲν ἐγκατέλειψε τὸ ἀρχικὸ σχέδιό Του καὶ δὲν ἄφησε τὸν ἀρχέκακο Διάβολο νὰ ἀκυρώσει τὸ ἔργο Του. Παραδίδει τὴν φθαρεῖσα εἰκόνα στὸν θάνατο, διαλύει τὸν σύνδεσμο ψυχῆς καὶ σώματος, διαλύει καὶ τὸ ὑλικὸ σῶμα. Δημιουργεῖ νέα ἀνθρωπότητα εἰσάγοντας Τὸν Μονογενῆ Υἱό Του στὴν οἰκουμένη γιὰ νὰ δείξει καὶ πάλι τὴν εἰκόνα Του στὸν κόσμο.

Ἀναφερόμενος ὁ ἀπόστολος Παῦλος σὲ αὐτὸ τὸ θέμα γράφει:

«Αὐτός (δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς Χριστός) εἶναι εἰκόνα τοῦ ἀόρατου Θεοῦ, πρὶν ἀπὸ κάθε πλάσμα γεννημένος»[10].

«Αὐτός (δηλ. ὁ Ἰησοῦς Χριστός) εἶναι ἡ ἀκτινοβολία τοῦ θεϊκοῦ μεγαλείου καὶ ἡ τέλεια ἔκφραση τῆς θεϊκῆς ὑποστάσεως»[11].

---

10. *«Ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου πρωτότοκος πάσης κτίσεως»* (πρὸς Κολοσσαεῖς α΄ 15).

11. *«Ὅς (ὁ Ἰησοῦς Χριστός) ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ»* (πρὸς Ἑβραίους α΄ 3).

Στὸ πρόσωπο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου μας Ἰησοῦ ἀποκαλύφθηκε συγχρόνως καὶ ὁ ἀόρατος Θεός, ἐφ᾽ ὅσον:

«Κανεὶς ποτὲ δὲν εἶδε τὸν Θεό· μόνο ὁ μονογενὴς Υἱός, ποὺ εἶναι μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Πατέρα, ἐκεῖνος μᾶς τὸν ἔκανε γνωστό»[12].

Στὴν ἐρώτηση τοῦ Φιλίππου *«Κύριε δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα»* ὁ Κύριος ἀπάντησε:

«Τόσον καιρὸ εἶμαι μαζί σας Φίλιππε, καὶ δὲν μὲ ἔχεις γνωρίσει; Αὐτὸς ποὺ ἔχει δεῖ ἐμένα, ἔχει δεῖ τὸν Πατέρα. Πῶς μπορεῖς ἐσὺ νὰ λὲς δεῖξε μας τὸν Πατέρα;»[13].

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶχε ὅλα τὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἦταν *«πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας»*[14].

Ἑπομένως ὁ *«κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ»* ἄνθρωπος εἶναι ὁ *«πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας»*.

---

12. *«Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο»* (Ἰωάννου α΄ 18).

13. *«Τοσοῦτον χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα;»* (Ἰωάννου δ΄ 8-9).

14. Ἰωάννου α΄ 14.

3. Ἡ ἐνσάρκωση τοῦ Υἱοῦ φανέρωσε τὴν ἄπειρη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἔσχατη συγκατάβαση καὶ ταπείνωση

Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ σαρκώνεται καὶ συγκαταβαίνει *«τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων»*.

Τὴν κάθοδο τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴν γῆ περιγράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος:

«Ὁ Ὁποῖος (δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς Χριστός), ἂν καὶ ἦταν Θεός, δὲν θεώρησε τὴν ἰσότητά του μὲ τὸν Θεὸ ἀποτέλεσμα ἁρπαγῆς, ἀλλὰ τὰ ἀρνήθηκε ὅλα καὶ πῆρε μορφὴ δούλου. Ἔγινε ἄνθρωπος καί, ὄντας πραγματικὸς ἄνθρωπος, ταπεινώθηκε θεληματικὰ ὑπακούοντας μέχρι θανάτου καὶ μάλιστα θανάτου σταυρικοῦ. Γι᾽ αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἀνέβασε πολὺ ψηλὰ καὶ τοῦ χάρισε τὸ ὄνομα ποὺ εἶναι ἐπάνω ἀπὸ ὅλα τὰ ὀνόματα. Ἔτσι, στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ ὅλα τὰ ἐπουράνια καὶ τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ ὑποχθόνια θὰ προσκυνήσουν, καὶ θὰ ὁμολογήσουν ὅτι Κύριος εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, γιὰ νὰ δοξάζεται ἔτσι ὁ Θεὸς Πατέρας»[15].

---

15. *«Ὅς (δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς Χριστός) ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα*

Στὴν συγκατάβαση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἀναφέρεται ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ μὲ τοὺς λόγους:

«Γνωρίζετε, βέβαια, τὴν χάρη τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἦταν πλούσιος καὶ ἔγινε γιὰ χάρη σας φτωχός, γιὰ νὰ μπορέσετε ἐσεῖς νὰ πλουτίσετε μὲ τὴν φτώχεια Ἐκείνου»[16].

Στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἀναφέρεται ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὡς ἑξῆς:

«Ἔτσι ἀποδείχθηκε ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ μᾶς, μὲ τὸ ὅτι ἀπέστειλε τὸν Υἱό Του τὸν Μονογενῆ στὸν κόσμο γιὰ νὰ μᾶς χαρίσει τὴν νέα ζωή, ἂν ἑνωθοῦμε μὲ Αὐτόν»[17].

Θεῷ, ἀλλ᾽ ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός» (πρὸς Φιλιππησίους β΄ 6-10).

16. *«Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι᾽ ὑμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε»* (πρὸς Κορινθίους Β΄ η΄ 9).

17. *«Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ*

«Αὐτὸ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς ἀ-γάπης τοῦ Θεοῦ. Ὄχι ὅτι ἐμεῖς Τὸν ἀγαπή-σαμε, ἀλλὰ ὅτι Αὐτὸς μᾶς ἀγάπησε Πρῶτος καὶ ἔστειλε τὸν Υἱό Του, ποὺ θυσιάστηκε γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας»[18].

❄

4. Ἀφετηρία συμμορφώσεώς μας μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό

Ἡ ἑορτὴ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ δημιουργεῖ σὲ ὅλους μας μιὰ ὑποχρέωση, ἕνα καθῆκον. Ὁ Κύριός μας ἔλαβε τὴν δική μας μορφή, τὴν μορφὴ τοῦ δούλου, γιὰ νὰ λάβουμε ἐμεῖς τὴν δική Του μορφή, νὰ θεωθοῦμε, νὰ γίνουμε, ὅπως δι-δάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «ὅμοιοι μὲ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ἔτσι ποὺ ὁ Χριστὸς νὰ εἶναι

ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλ-κεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι᾽ αὐτοῦ» (Ἰωάννου Α΄ δ΄ 9).

18. *«Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ᾽ ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν»* (Ἰωάννου Α΄ δ΄ 10).

ὁ πρῶτος ἀνάμεσα σὲ ἕνα πλῆθος ἀπὸ ἀδέλφια»[19].

Τὸν τρόπο τὸν ὑποδεικνύει ὁ ἀπόστολος Παῦλος:

«Νὰ πετάξετε ἀπὸ ἐπάνω σας τὸν παλαιὸ ἑαυτό σας, ποὺ σᾶς συνδέει μὲ τὴν προηγούμενη ζωή σας καὶ ποὺ φθείρεται μὲ τὶς ἀπατηλὲς ἐπιθυμίες του. Νὰ ἀνανεωθεῖτε σὲ ὅλο τὸ πνευματικό σας βάθος. Νὰ ντυθεῖτε τὸν καινούριο ἄνθρωπο, ποὺ ὁ Θεὸς κατὰ τὸ σχέδιό Του τὸν ἔχει πλάσει γιὰ νὰ ζεῖ μὲ δικαιοσύνη καὶ ἁγιότητα ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀλήθεια»[20].

«Ἀφοῦ βγάλατε ἀπὸ ἐπάνω σας τὸν παλαιὸ ἁμαρτωλὸ ἑαυτό σας μὲ τὶς συνήθειές του, τώρα πιὰ ἔχετε ντυθεῖ τὸν καινούριο ἄνθρωπο, ποὺ ἀνανεώνεται συνεχῶς

---

19. *«Σύμμορφοι τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς»* (πρβλ. πρὸς Ρωμαίους η΄ 29).

20. *«Ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας»* (πρὸς Ἐφεσίους δ΄ 22-24).

σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ δημιουργοῦ Του, ὥστε μὲ τὴν νέα ζωή του νὰ φτάσει στὴν τέλεια γνώση τοῦ Θεοῦ»[21].

❄

5. Ἡ ἔλευση τοῦ Μεσσία ἦταν *«προσδοκία ἐθνῶν»*

Ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ, εὐλογώντας τὸν υἱό του Ἰούδα, προφήτευσε ὅτι ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους του θὰ γεννηθεῖ ἕνας ἄρχοντας ποὺ θὰ τὸν ἀναμένουν ὅλα τὰ ἔθνη.

«Δὲν θὰ λείψει ἄρχοντας καὶ βασιλικὸ σκῆπτρο ἀπὸ τὴν φυλὴ τοῦ Ἰούδα. δὲν θὰ λείψει ἀρχηγὸς ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τῆς γενεᾶς του μέχρις ὅτου ἔρθει Ἐκεῖνος, στὸν Ὁποῖον ἀνήκει τὸ βασιλικὸ τοῦτο σκῆπτρο. καὶ Αὐτὸς θὰ εἶναι τὸ πρόσωπο, τὸ ὁποῖο θὰ περιμένουν μὲ ζωηρὴ ἐλπίδα καὶ ἔντονη προσδοκία τὰ ἔθνη καὶ οἱ λαοὶ τῆς γῆς, δηλαδὴ ὁ Μεσσίας Χριστός»[22].

---

21. *«Ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ᾽ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν»* (πρὸς Κολοσσαεῖς γ΄ 9-10).

22. *«Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγού-*

α΄. Στὴν προχριστιανικὴ γραμματεία τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν εἰδωλολατρῶν διαπιστώνεται ἡ παγκόσμια προσδοκία ἐνανθρωπήσεως τοῦ Ἀναζητουμένου καὶ Νοσταλγουμένου, Ἑνὸς Ὑψίστου Θεοῦ, τοῦ μόνου ὄντως Θεοῦ, ὡς ἡ μόνη ἐναπομένουσα καὶ γιὰ τοῦτο ἐλπιζομένη λύση τοῦ πανανθρώπινου δράματος: Τοῦ χωρισμοῦ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου καὶ τῆς ὑπερβάσεως τῶν ὑπαρξιακῶν ὁρίων τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὶς δικές του δυνάμεις δὲν μπόρεσε νὰ ἀνυψωθεῖ μέχρι πλήρους γνώσεως τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ἑνὸς καὶ μόνου Ὄντως καὶ Ἀληθινοῦ, μιὰ μόνο φυσική, λογικὴ καὶ ἀναγκαία λύση ὑπολειπόταν γιὰ ἀληθινὴ θεογνωσία καὶ ἀληθινὴ λύτρωση καὶ ἀληθινὴ ἀποκάλυψη αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ στοὺς ἀνθρώπους καὶ γιὰ ἕνωση Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου: Ἡ κάθοδος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀναζητουμένου Ἑνός, δηλαδὴ τοῦ Θεοῦ.

μενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἐὰν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν» (Γενέσεως λθ΄ 10).

Αὐτὴ τὴν ἀνάγκη ἐπισημαίνει χαρακτηριστικὰ ὁ ἅγιος Βασίλειος ὁ Μέγας:

«Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος νὰ διορθωθοῦν τὰ ἀνθρώπινα παρὰ μόνο μὲ τὴν κάθοδο στὴν γῆ τοῦ Θεοῦ Λόγου»[23].

Στὴν ἀνθρώπινη ὑπαρξιακὴ ἀδυναμία ἀναφέρεται καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος:

«Ἐπειδὴ ἡ ἀνθρωπότητα δὲν μποροῦσε νὰ ἀνέβη ἐπάνω, Αὐτός (ὁ Κύριος) κατέβηκε κάτω στὴν γῆ»[24].

«Διὰ τοῦτο κατέβη, διὰ τοῦτο σάρκα ἀνέλαβε, ἵνα κἀγὼ αὐτῷ διαλεχθῶ»[25].

β΄. Γι᾽ αὐτὸ διαμορφώθηκε σιγά-σιγὰ στὴν συνείδηση τῆς ἀνθρωπότητος, ἀπὸ τὸν 5ο αἰώνα π. Χ., ἡ προσδοκία τῆς καθόδου στὴν γῆ τοῦ Θεοῦ μὲ μορφὴ ἀνθρώπου.

Δὲν ὑπῆρχε λαὸς ποὺ νὰ μὴν ἔχει τέτοια προσδοκία. Εὔστοχα ἡ προσδοκία αὐ–

23. *«Ἄλλην τὰ ἀνθρώπινα διόρθωσιν οὐκ ἐπιδέχεται εἰ μὴ διὰ μόνης τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου εἰς ἀνθρώπους ἐπιδημίας»* (Migne P. G. 30, 461).

24. *«Ἐπειδὴ αὐτή (ἡ ἀνθρωπότης) οὐκ ἠδύνατο ἀναβῆναι ἄνω, αὐτὸς κατέβη κάτω»* (Migne P. G. 52, 405).

25. Migne P. G. 52, 452.

τὴ χαρακτηρίσθηκε ὡς *«ἡ μὴ συνειδητὴ πρὸς Χριστὸν νοσταλγία τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς»*.

Στὸν προσδοκόμενο Θεάνθρωπο ἀνέμεναν οἱ ἄνθρωποι:

Νὰ γνωρίσουν τὸν ὄντως Θεό, δηλαδὴ νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἀληθινὴ Θεογνωσία.

Νὰ ἀνασυνδεθοῦν μαζί Του γιὰ νὰ βροῦν τὴν πλήρη ἐκπλήρωση τῶν βαθυτάτων νοσταλγιῶν τους, τὴν πλήρωση τοῦ ὑπάρχοντος κενοῦ τῆς ψυχῆς τους.

Νὰ λυτρωθοῦν ἀπὸ τὴν θλίψη καὶ τὰ ἄλλα κακὰ ποὺ προέκυπταν ἀπὸ τὸν χωρισμό τους ἀπὸ τὸν Θεό.

Νὰ ἀποκαταστήσουν τὴν κοινωνία τους μὲ τὸν Θεό.

γ΄. Ἡ παγκόσμια θεανθρωπικὴ προσδοκία ὑπῆρξε τόσο ἔντονη καὶ τὴν ἐκπλήρωσή της ἀνέμεναν καὶ ἀξίωναν τόσο ἀνυπόμονα καὶ τόσο ἄμεσα οἱ ἄνθρωποι, ὥστε ἔπλαθαν στὴν φαντασία τους ἀνύπαρκτους θεανθρώπους, δηλαδὴ μὴ ἱστορικές, πλασματικὲς καθ᾽ ὁλοκληρίαν καὶ φανταστικὲς μορφές.

δ΄. Βεβαίως στὴν θρησκεία τοῦ ἀρχαίου Ἰσραήλ, δηλαδὴ στὴν ἀποκάλυψη τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης δὲν ἔχουμε ἁπλὴ θεανθρωπικὴ προσδοκία, ἀλλὰ ἀποκάλυψη τῆς προαιώνιας βουλῆς τοῦ Θεοῦ, προαναγγέλλουσα καὶ προβεβαιώνουσα μὲ πλῆθος προφητειῶν τὸν βίο καὶ τὸ ἔργο Του.

Οἱ θεοπνεύστως *«προαναγγείλαντες»* τὴν ἔλευση τοῦ Δικαίου εἶναι οἱ ἱεροὶ ἄνδρες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οἱ θρησκευτικοὶ καὶ πνευματικοὶ ἡγέτες τοῦ ἀρχαίου Ἰσραήλ, καὶ ἐξαιρετικῶς οἱ Προφῆτες, τῶν ὁποίων οἱ προφητεῖες ἐκπληρώθηκαν στὸν Θεάνθρωπο Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, στὸν ἐνανθρωπήσαντα Θεὸ Λόγο, Λυτρωτὴ καὶ Σωτήρα τοῦ κόσμου.

❄

6. Εἶναι Οἰκουμενικὴ πανήγυρη

Ὁλόκληρη ἡ κτίση, ὁ ὁρατὸς καὶ ἀόρατος κόσμος ἑορτάζει μὲ πνευματικὴ εὐφροσύνη τὴν γέννηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Οἱ Ἄγγελοι στὸν οὐρανὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι στὴν γῆ. Τὰ λογικὰ ὄντα καὶ τὰ ἄλογα ζῶα. Τὰ στοιχεῖα καὶ οἱ νόμοι τῆς φύσεως.

Στοὺς ὕμνους τῆς ἑορτῆς ἀναφέρεται αὐτὴ ἡ συμμετοχὴ τῆς οἰκουμένης στὴν πανήγυρη ὅλης τῆς κτίσεως, στὴν γιορτὴ τῆς Οἰκουμένης. Ὅλα γιορτάζουν καὶ χαίρονται τὴν φανέρωση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ μὲ ἀνθρώπινη μορφή. Ψ'άλλουμε στὸν Ὄρθρο τῆς ἑορτῆς πανηγυρικὰ τὸν κατανυκτικὸ ὕμνο:

«Τὰ σύμπαντα σήμερον χαρᾶς πληροῦνται Χριστὸς ἐτέχθη ἐκ τῆς Παρθένου»[26].

Σὲ ἕναν ἄλλο ὕμνο ὁ ὑμνωδὸς καταγράφει μὲ ποιὸ τρόπο τὰ διάφορα δημιουργήματα συμμετεῖχαν στὸ γεγονός:

«Τί σοι προσενέγκωμεν Χριστέ, ὅτι ὤφθης ἐπὶ γῆς ὡς ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς; ἕκαστον γὰρ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων, τὴν εὐχαριστίαν σοι προσάγει· οἱ Ἄγγελοι τὸν ὕμνον, οἱ οὐρανοὶ τὸν Ἀστέρα, οἱ Μάγοι τὰ δῶρα, οἱ Ποιμένες τὸ θαῦμα, ἡ γῆ τὸ σπήλαιον, ἡ ἔρημος τὴν φάτνην· ἡμεῖς δὲ Μητέρα Παρθένον· ὁ πρὸ αἰώνων Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς»[27].

---

26. Δοξαστικὸ τοῦ Πεντηκοστοῦ Ψ'αλμοῦ τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὄρθρου τῶν Χριστουγέννων.

27. Στιχηρὸ Ἰδιόμελο τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ τῶν Χριστουγέννων.

Στὴν ἔμμετρη εὐχὴ τοῦ Μεγάλου Ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων, ὁ ἅγιος Σωφρόνιος, Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἐξηγεῖ πῶς ἡ κτίση ὁλόκληρη συμμετέχει στὴν ἑορτή:

«Σήμερον γὰρ ὁ τῆς Ἑορτῆς ἡμῖν ἐπέστη καιρός, καὶ χοροὺς ἁγίων ἐκκλησιάζει ἡμῖν, καὶ Ἄγγελοι μετὰ ἀνθρώπων συνεορτάζουσι... Σήμερον ἡ Σελήνη λαμπραῖς ταῖς ἀκτῖσι τῷ κόσμῳ συνεκλαμπρύνεται. Σήμερον οἱ φωτοειδεῖς ἀστέρες τῇ φαιδρότητι τῆς λάμψεως τὴν οἰκουμένην καλλωπίζουσι. Σήμερον αἱ νεφέλαι ὑετὸν δικαιοσύνης τῇ ἀνθρωπότητι οὐρανόθεν δροσίζουσι... Σήμερον τὰ τοῦ Ἰορδάνου νάματα εἰς ἰάματα μεταποιεῖται τῇ τοῦ Κυρίου παρουσίᾳ. ... Σήμερον ἡ ἀχλὺς τοῦ κόσμου καθαιρεῖται τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σήμερον λαμπαδοφέγγει πᾶσα ἡ κτίσις ἄνωθεν. Σήμερον ἡ πλάνη κατήργηται, καὶ ὁδὸν ἡμῖν σωτηρίας ἐργάζεται ἡ τοῦ Δεσπότου ἐπέλευσις. Σήμερον τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνεορτάζει, καὶ τὰ κάτω τοῖς ἄνω συνομιλεῖ».

❄

7. Ὅλοι ἀπολαμβάνουν ἐξ ἴσου τὴν ἀγαθότητα (τὴν φιλανθρωπία) τοῦ Κυρίου

Ὁ Χριστὸς γεννήθηκε γιὰ ὅλη τὴν κτίση, γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Μὲ τὴν φιλανθρωπία Του ἀγκάλιασε τὰ σύμπαντα, ἀγκάλιασε ὁλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος, ἀγκάλιασε ὅλο τὸν ἄνθρωπο, τὴν ψυχή του καὶ τὸ σῶμα του.

Ὅλοι μποροῦν νὰ προσέλθουν στὴν ἑορτὴ καὶ νὰ συμμετάσχουν στὴν χαρά. Οὐδεὶς στερεῖται τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ. Οὐδεὶς ἀποκλείεται, παρὰ μόνο ἐκεῖνος ποὺ τὸ θέλει.

Οἱ ἑορτὲς τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν ἔχουν περιορισμοὺς σ' ὅσους θέλουν νὰ ἑορτάσουν θεοπρεπῶς.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μὲ τὴν θαυμαστὴ ρητορικὴ δεινότητα καὶ μὲ θεία ἔμπνευση ἀναφέρεται στὴν συμμετοχὴ διαφόρων τάξεων στὴν χαρὰ τῆς παρούσης πανηγύρεως :

«Καὶ οἱ μὲν βασιλεῖς ἦρθαν γεμάτοι ἀπὸ θαυμασμὸ γιὰ τὸν ἐπουράνιο βασιλιά, γιὰ τὸ πῶς δηλαδὴ ἦρθε στὴν γῆ χωρὶς ἀγγέλους, χωρὶς ἀρχαγγέλους, χωρὶς θρό-

νους, χωρὶς κυριότητες, χωρὶς δυνάμεις, χωρὶς ἐξουσίες, ἀλλά, ἀφοῦ βάδισε ἕναν παράξενο καὶ ἀδιάβατο δρόμο, γεννήθηκε ἀπὸ ἀκαλλιέργητη κοιλιά, χωρὶς ν' ἀφήσει τοὺς ἀγγέλους του στερημένους ἀπὸ τὴν προστασία του, οὔτε ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὴν θεότητά του προσλαμβάνοντας τὴν ἀνθρώπινη σάρκα. Οἱ βασιλεῖς λοιπὸν ἦρθαν γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν ἐπουράνιο βασιλιὰ τῆς δόξας, οἱ στρατιῶτες γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὸν ἀρχιστράτηγο τῆς δυνάμεως· οἱ γυναῖκες γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ γυναίκα, γιὰ νὰ μεταβάλλει στὸ ἑξῆς τὶς λύπες τῆς γυναίκας σὲ χαρά· οἱ παρθένες γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸ παιδὶ τῆς παρθένου, ἀπορρώντας πῶς ἐκεῖνος ποὺ δημιούργησε τοὺς μαστοὺς καὶ τὸ γάλα καὶ κάμνει τὶς πηγὲς τῶν μαστῶν νὰ ἀναβλύζουν ἀπὸ μόνες τους τὸ γάλα, ἔλαβε τὴν παιδικὴ τροφὴ ἀπὸ μητέρα παρθένο· τὰ νήπια γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ ἔγινε νήπιο, γιὰ νὰ συνθέσει ὕμνο δοξολογίας μὲ τὸ στόμα τῶν νηπίων καὶ ἐκείνων ποὺ θηλάζουν· τὰ παιδιὰ γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐ-

κεῖνον πού, ἐξ αἰτίας τῆς μανίας τοῦ Ἡρώδη, ἀνέδειξε μάρτυρές του τὰ παιδιά· οἱ ἄνδρες γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἀπάλλαξε τοὺς δούλους ἀπὸ τὰ κακὰ ποὺ ὑπέφεραν· οἱ ποιμένες γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν ποιμένα τὸν καλό· οἱ ἱερεῖς γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ ἔγινε ἀρχιερέας κατὰ τὴν τάξη Μελχισεδέκ· οἱ δοῦλοι γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ ἔλαβε μορφὴ δούλου γιὰ νὰ χαρίσει ἐλευθερία στὴν δουλεία μας· οἱ ἁλιεῖς γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ μετέβαλε τοὺς ἁλιεῖς σὲ θηρευτὲς ἀνθρώπων· οἱ τελῶνες γιὰ νὰ δοῦν καὶ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ ἀπὸ τοὺς τελῶνες ἀνέδειξε εὐαγγελιστή· οἱ πόρνες γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ παρέδωσε τὰ πόδια του στὰ δάκρυα τῆς πόρνης· καὶ γιὰ νὰ μιλήσω μὲ συντομία, ὅλοι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἦρθαν γιὰ νὰ δοῦν τὸν ἀμνὸ τοῦ Θεοῦ ποὺ σηκώνει στοὺς ὤμους του τὴν ἁμαρτία τοῦ κόσμου, οἱ μάγοι θέτοντάς τον κάτω ἀπὸ τὴν προστασία τους, οἱ ποιμένες εὐλογώντας τον, οἱ τελῶνες κηρύττοντάς τον, οἱ πόρνες προσφέροντάς του

μύρα, ἡ Σαμαρείτιδα διψώντας γιὰ πηγὴ ζωῆς, ἡ Χαναναία δείχνοντας πίστη ἀδίστακτη»[28].

---

28. «Βασιλεῖς μὲν γὰρ ἦλθον, τὸν ἐπουράνιον βασιλέα θαυμάζοντες, ὅτι πῶς ἐπὶ γῆς ἦλθεν οὐκ ἀγγέλους ἔχων, οὐκ ἀρχαγγέλους, οὐ θρόνους, οὐ κυριότητας, οὐ δυνάμεις, οὐκ ἐξουσίας, ἀλλὰ ξένην καὶ ἀτριβῆ βαδίσας ὁδόν, ἐξ ἀγεωργήτου προῆλθε γαστρός, οὔτε τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ ἐρήμους τῆς ἐπιστασίας αὐτοῦ καταλιπών, οὔτε τῇ πρὸς ἡμᾶς ἐνανθρωπήσει τῆς οἰκείας θεότητος ἐκστάς· ἀλλὰ βασιλεῖς μὲν τὸν ἐπουράνιον βασιλέα τῆς δόξης ἦλθον προσκυνήσοντες, στρατιῶται δὲ τὸν ἀρχιστράτηγον τῆς δυνάμεως θεραπεύσοντες· αἱ γυναῖκες τὸν ἐκ γυναικὸς τεχθέντα, ἵνα τὰς λύπας τῆς γυναικὸς εἰς χαρὰν μεταβάλλῃ· αἱ παρθένοι τὸ τῆς παρθένου παιδίον, ὅτι πῶς ὁ γάλακτος καὶ μαζῶν δημιουργὸς τὰς πηγὰς μαζῶν αὐτόματα ῥεῖθρα φέρεσθαι ποιῶν, παρὰ μητρὸς παρθένου παιδίου τροφὴν ἔλαβε· τὰ νήπια τὸν νήπιον γενόμενον, ἵνα ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων καταρτίσῃ αἶνον· οἱ παῖδες τὸν παῖδα μάρτυρας διὰ τὴν Ἡρώδου μανίαν εἰργασάμενον· οἱ ἄνδρες τὸν ἐνανθρωπήσαντα καὶ τὰ τῶν δούλων θεραπεύσαντα κακά· οἱ ποιμένες τὸν ποιμένα τὸν καλόν, τὸν τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προβάτων προθέμενον· οἱ ἱερεῖς τὸν κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἀρχιερέα γενόμενον· οἱ δοῦλοι τὸν μορφὴν δούλου λαβόντα, ἵνα ἡμῶν τὴν δουλείαν ἐλευθερίᾳ τιμήσῃ· οἱ ἁλιεῖς τὸν ἀπὸ ἁλιέων θηρευτὰς ἀνθρώπων ἐργαζόμενον· οἱ τελῶναι τὸν ἀπὸ τελωνῶν εὐαγγελιστὴν ἀναδείξαντα· αἱ πόρναι τὸν τοῖς πορνικοῖς δάκρυσι τοὺς πόδας προϊέμενον· καὶ ἵνα συντόμως εἴπω, πάντες οἱ ἁμαρτωλοὶ ἦλθον

8. Εἶναι ἐπίσκεψη Θεοῦ

Ὅταν ὁ Ζαχαρίας ὁ ἱερέας, πατέρας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ἄκουσε ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελο ὅτι θὰ ἀποκτήσει στὰ βαθειά του γεράματα υἱό, δοξολόγησε τὸν Θεὸ λέγοντας:

«Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ»[29].

Ὁ Θεὸς δέν ἐγκατέλειψε στὴν πτώση του, τὸν ἐκπεσόντα ἀπὸ τὴν κοινωνία μαζί Του ἄνθρωπο, δὲν ἀδιαφόρησε γιὰ τὰ δεινὰ ποὺ κτύπησαν τὸ κορυφαῖο δημιούργημά Του, δέν ἀπέστρεψε τὴν προσοχή Του ἀπὸ τὴν δυστυχία τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ προετοίμασε σχέδιο λυτρώσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου. Σὲ μιὰ ὡραία εὐχὴ

ἰδεῖν τὸν ἀμνὸν τοῦ Θεοῦ τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, μάγοι δορυφοροῦντες, ποιμένες εὐλογοῦντες, τελῶναι εὐαγγελιζόμενοι, πόρναι μυροφοροῦσαι, Σαμαρεῖτις πηγὴν διψῶσα ζωῆς, Χαναναία πίστιν ἀνενδοίαστον ἔχουσα» (Εἰς τὸ Γενέθλιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Λόγος Β΄ P.G. 56, 386-387).

29. Λουκᾶ α΄ 68.

εὐχαριστοῦμε τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστὸ ὡς ἐξῆς:

«Οὐ γὰρ ἔφερες Δέσποτα διὰ σπλάχνα ἐλέους σου, θεάσασθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννούμενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ἦλθες καὶ ἔσωσες ἡμᾶς. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν, κηρύττομεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν»[30].

Ἰδιαιτέρως στὶς ἡμέρες μας καὶ στὴν ἐποχή μας εἶναι σημαντικὸ νὰ θυμηθοῦμε καὶ νὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι ὁ Θεὸς ἐπισκέπτεται τὸν λαό Του. Ἐρευνητέον ὅμως ἐὰν καὶ ὁ λαὸς εἶναι ἕτοιμος νὰ δεχθεῖ τὸν Κύριό Του, ποὺ ταπεινώνεται συνεχῶς γιὰ νὰ συναντήσει τὸν καθένα μας.

❄

9. Ἑορτὴ ἐλπίδας γιὰ ἐσωτερικὴ ἀναγέννηση καὶ νοηματοδότηση

Τὰ Χριστούγεννα ἑορτάζονται σὲ μιὰ κοινωνία:

α΄. Διαφθορᾶς, ποὺ τὴν διέφθειραν τὰ πάθη τῆς ἁμαρτίας.

30. Εὐχὴ τοῦ Μεγάλου Ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μπορεῖ νὰ ἀνανεώσει τὴν κοινωνία καὶ τὸ ἦθος τῶν ἀνθρώπων.

β΄. Γεμάτη ἀπὸ πληγές, τραύματα καὶ δάκρυα ἀπὸ κάθε ἀδικία καὶ ἐκμετάλλευση.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ προστάτης τῶν ἀδικουμένων.

γ΄. Ποὺ ζεῖ ἀπελπισμένη, παγιδευμένη ἀπὸ τὰ ἀδιέξοδα τῶν ἐπιλογῶν της.

Ὁ Χριστὸς δίνει ἐλπίδα καὶ προοπτική.

δ΄. Ποὺ πτώχευσε ἀπὸ ἀξίες καὶ ἀρχές.

Ὁ Χριστὸς μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι χωρὶς τὶς ἀξίες τῶν ἐντολῶν Του ἡ κοινωνία μας θὰ μετατραπεῖ σὲ ἐπίγεια κόλαση.

ε΄. Προδομένη καὶ λεηλατημένη ἀπὸ ὅραμα καὶ νόημα ζωῆς.

Ὁ Χριστὸς προσφέρει στὸν ἄνθρωπο καὶ νόημα καὶ πληρότητα ζωῆς.

«Πλούσιος ὢν ἐπτώχευσε, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσωμεν»[31].

31. Πρβλ. πρὸς Κορινθίους Β΄ η΄ 9.

10. «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ»[32]

Μὲ αὐτὲς τὶς προτροπὲς ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, καλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ ἑορτάσουν τὴν γέννηση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὶς ἴδιες προτροπὲς ἐπαναλαμβάνει καὶ ὁ ὑμνογράφος τῆς Ἐκκλησίας μας ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς στὸν εἱρμὸ τῆς πρώτης ὠδῆς τοῦ Κανόνος τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων.

Ὑπακούοντας κι ἐμεῖς στὶς ἐντολὲς τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας μας θὰ ἐμβαθύνουμε στὰ νοήματα τῆς τριλογίας τῶν προτροπῶν ποὺ μᾶς ὑποδεικνύουν μὲ ποιὸ τρόπο ὀφείλουμε νὰ συμμετάσχουμε θεαρέστως στὴν ἑορτὴ τῶν Γενεθλίων τοῦ Σωτῆρος.

---

32. Λόγος λη΄ *«εἰς τὰ Θεοφάνεια»* εἴτουν Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος. Ε.Π.Ε. τόμ. 5, σελ. 36.

«δοξάσατε»

Κατανοοῦντες οἱ πιστοὶ τὴν ἐκδηλωθεῖσα πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὸ γένος μας αἰνοῦμε, ὑμνοῦμε, εὐλογοῦμε, καὶ προσκυνοῦμε τὸν Κύριο.

Ὁ Θεός, ἀφ᾽ ἑνὸς μὲν καθ᾽ Ἑαυτὸν καὶ ἀφ᾽ ἑτέρου ἐξ αἰτίας ὅλων τῶν εὐεργεσιῶν Του πρὸς τὸν ἄνθρωπο, ἀποκαλύπτεται ἄξιος αἴνου καὶ εὐχαριστίας.

Ἡ εὐχὴ τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς στὴν θεία Λειτουργία ἔχει συνταχθεῖ μὲ αὐτὸ τὸν σκοπό, γιὰ νὰ ἐκφράσουμε τὴν δοξολογία μας, τὸν ἔπαινό μας, τὴν εὐγνωμοσύνη μας καὶ τὴν εὐχαριστία μας πρὸς τὸν Θεὸ Πατέρα γιὰ ὅλες τὶς δωρεές Του πρὸς ἐμᾶς, ὅσες γνωρίζουμε καὶ ὅσες δὲν γνωρίζουμε, ποὺ κορυφώνονται μὲ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ μυστηρίου τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας.

«Ἄξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ αἰνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου»[33].

33. Θεία Λειτουργία Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

Ὁ αἶνος ἀναφέρεται στὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἡ εὐχαριστία στὶς δωρεές Του.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς γράφει στὸ εὐαγγέλιό του ὅτι συγχρόνως μὲ τὸν ἄγγελο Κυρίου ποὺ εὐαγγελίσθηκε στοὺς ποιμένες τῆς Βηθλεὲμ τὴν γέννηση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐμφανίσθηκε *«πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»*[34]. Οἱ ἅγιοι ἄγγελοι ὑμνοῦν τὸν Παντοδύναμο καὶ Φιλάνθρωπο Ἅγιο Κύριο γιὰ τὶς θεῖες ἐνέργειές Του.

Μαζὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους καλούμαστε κι ἐμεῖς νὰ δοξάσουμε τὸν Θεό.

Πρῶτοι οἱ ποιμένες *«ὑπέστρεψαν (στὸ ποίμνιό τους) δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον»*[35].

Ἔτσι δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας νὰ ἐπισημάνουμε τὰ συνθετικὰ τοῦ αἴνου μας ποὺ ψάλλουμε πρὸς τὸν Θεό.

---

34 Λουκᾶ β΄ 13-14.
35. Λουκᾶ β΄ 20.

α΄. Ὁμολογία

Στὸν αἶνο ἐκφράζεται ἡ ὁμολογία τῶν μεγαλείων τοῦ Θεοῦ. Στὴν σύναξη τῶν δικαίων μποροῦν νὰ καταλάβουν τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ οἱ εἰλικρινεῖς καὶ καθαρὲς ἀπὸ τὰ πάθη καρδιὲς καὶ οἱ ταπεινοί.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος συνθέτει ἕναν ὕμνο στὸν Θεὸ γιὰ τὸ ἀπολυτρωτικό Του ἔργο γράφοντας:

«Εὐλογημένος νὰ εἶναι ὁ Θεός, ὁ Πατέρας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ μᾶς δώρισε μέσω τοῦ Χριστοῦ πλούσιες τὶς εὐλογίες Του, πνευματικὲς καὶ οὐράνιες. Μᾶς διάλεξε πρὶν θεμελιώσει τὸν κόσμο, νὰ γίνουμε δικοί Του διὰ τοῦ Χριστοῦ, ἀψεγάδιαστοι στὴν τελική Του κρίση. Μᾶς προόρισε μὲ τὴν ἀγάπη Του νὰ γίνουμε παιδιά Του διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, σύμφωνα μὲ τὸ καλόβουλο γιὰ μᾶς θέλημά Του, ὥστε νὰ Τὸν ὑμνοῦμε γιὰ τὴν πλούσια χάρη Του, ποὺ μᾶς δώρισε διὰ τοῦ ἀγαπημένου του Υἱοῦ. Μᾶς λύτρωσε μὲ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, συγχώρησε τὶς ἁμαρτίες μας μὲ τὴν πλούσια χάρη ποὺ μᾶς τὴν σκόρπισε περίσσια, μαζὶ μὲ κάθε

λογῆς φρόνηση καὶ γνώση. Μᾶς ἔκανε γνωστὸ τὸ μυστήριο τοῦ θελήματός Του, ποὺ μὲ ἀγαθότητα προσχεδίασε νὰ πραγματοποιήσει μὲ τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ στὴν καθορισμένη στιγμή, δηλαδὴ νὰ τὰ ἑνώσει ὅλα, οὐράνια καὶ ἐπίγεια, στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Διὰ τοῦ Χριστοῦ ἀποκτήσαμε μερίδιο στὴν κληρονομία τοῦ Θεοῦ, γιατὶ αὐτὸ ἦταν ἀπαρχῆς τὸ σχέδιό Του, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο πραγματοποίησε τὸ θέλημά Του, γιὰ νὰ εἴμαστε ἐκεῖνοι ποὺ ὑμνοῦμε τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ, ἐμεῖς ποὺ ἀπὸ πρὶν στηρίξαμε τὴν ἐλπίδα μας στὸν Χριστό. Ἔτσι κι ἐσεῖς ἀκούσατε τὸν λόγο τῆς ἀλήθειας, τὸ χαρμόσυνο μήνυμα ποὺ σᾶς φέρνει τὴν σωτηρία, κι ἀφοῦ πιστέψατε στὸν Χριστό, σᾶς σφράγισε ὁ Θεὸς μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ποὺ εἶχε ὑποσχεθεῖ. Κι εἶναι τὸ Πνεῦμα ἐγγύηση γιὰ τὴν κληρονομία μας, γιὰ τὸ μελλοντικὸ λυτρωμό μας. Ἔτσι θὰ ὑμνεῖται καὶ θὰ δοξάζεται τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ»[36].

---

36. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ,*

Ὁ αἶνος πηγάζει φυσικὰ καὶ αὐθόρμητα ἀπὸ τὴν κοινωνία τοῦ πιστοῦ μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὸν ὠθεῖ στὴν ἀνανέωση τῆς ζωῆς. Γιὰ νὰ δοξάσει τὸν Θεὸ ὁ ἄνθρωπος δίνει ὁλόκληρο τὸν ἑαυτό του. Εἶναι ἀκατάπαυστη ἔκρηξη ζωῆς. Πάντοτε ἡ δοξολογία τοῦ Θεοῦ συνίσταται στὴν διακήρυξη τῶν μεγαλείων τοῦ Θεοῦ.

καθὼς καὶ ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγαπημένῳ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους α΄ 3-14).

β΄. Ἆσμα

Ὁ αἶνος γεννιέται ἀπὸ τὴν ἔκσταση καὶ τὸν θαυμασμὸ μπροστὰ στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Προϋποθέτει μιὰ ψυχὴ εὐχαριστημένη καὶ συνεπαρμένη. Μπορεῖ νὰ ἐκφρασθεῖ μὲ μιὰ κραυγή, μιὰ ἀναφώνηση, μιὰ χαρούμενη ἐπευφημία.

Ὁ αἶνος ἐξελίσσεται εὔκολα σὲ ὕμνο, σὲ θρησκευτικὸ ᾆσμα, ποὺ συνοδεύεται πολὺ συχνὰ ἀπὸ μουσικὴ καὶ ἀκόμα ἀπὸ χορό.

Ἔτσι ὁ αἶνος τῶν ἐνθουσιασμένων πιστῶν γιὰ νὰ δοξολογήσουν καὶ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν Εὐεργέτη Θεό, ἐκφράζεται ἄλλοτε μὲ ᾆσμα (ἐκ τοῦ ἄδω), ἄλλοτε μὲ ὕμνο (ἐκ τοῦ ὑμνῶ) καὶ ἄλλοτε μὲ ψαλμό, δηλαδὴ μὲ μουσικὴ συνοδεία (ἐκ τοῦ ψάλλω).

Στὴν ἁγία Γραφὴ ἀναφέρονται οἱ βιβλικὲς Ὠδὲς μὲ τὶς ὁποῖες ἐκφράστηκε αὐτὸς ὁ πλοῦτος τῶν εὐγνωμονουσῶν ψυχῶν:

α΄. Ἡ ὠδὴ τοῦ Μωυσέως ποὺ ἐψάλη γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν οἱ Ἰσραηλῖτες τὸν Θεὸ γιὰ τὴν διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης[37].

37. Ἐξόδου ιε΄ 1-19.

β΄. Ἡ ὠδὴ τοῦ Μωυσέως ποὺ ἔψαλε, ὅταν ἀτένησε ἀπὸ τὸ ὄρος Νεβὼ τὴν γῆ τῆς ἐπαγγελίας, στὴν ὁποία ὁ Θεὸς ὁδήγησε τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ κατοικήσουν σ᾽ αὐτή[38].

γ΄. Ἡ ὠδὴ τῆς προφήτιδος Ἄννας ποὺ ἔψαλε, ὅταν γέννησε, μετὰ ἀπὸ θερμὴ προσευχή, τὸν υἱό της προφήτη Σαμουήλ[39].

δ΄. Ἡ ὠδὴ τοῦ προφήτου Ἀββακοὺμ ποὺ ἔψαλε, ὅταν ὁ Θεὸς τοῦ φανέρωσε τὴν ἔλευση τοῦ Μεσσία[40].

ε΄. Ἡ ὠδὴ τοῦ προφήτου Ἡσαΐα μὲ τὴν ὁποία προσευχήθηκε γιὰ νὰ ζητήσει τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ[41].

στ΄. Ἡ ὠδὴ τοῦ προφήτου Ἰωνᾶ μὲ τὴν ὁποία ἐπικαλέσθηκε τὸν Θεό, ὅταν βρισκόταν στὴν κοιλιὰ τοῦ κήτους γιὰ νὰ σωθεῖ[42].

ζ΄. Ἡ ὠδὴ τῶν ἁγίων Τριῶν Παίδων ποὺ ρίχτηκαν στὴν κάμινο τοῦ πυρός, ἐπειδὴ δὲν προσκύνησαν τὸ ἄγαλμα τοῦ βασιλέως τῶν Ἀσσυρίων Ναβουχοδονόσορος[43]

38. Δευτερονομίου λβ΄ 1-43.
39 Α΄ Βασιλειῶν β΄ 1-10.
40. Ἀββακοὺμ γ΄ 1-19.
41. Ἡσαΐου κστ΄ 9-20.
42. Ἰωνᾶ.
43. Δανιὴλ γ΄.

καὶ ὁ Θεὸς τοὺς διέσωσε προφυλάσσοντάς τους ἀπὸ τὸ πῦρ τῆς καμίνου ποὺ εἶχε ἐκκαφθεῖ ἑπταπλασίως.

η΄. Ὁ Ὕμνος τῶν ἁγίων Τριῶν Παίδων μὲ τὸν ὁποῖο καλοῦνται ὅλα τὰ δημιουργήματα νὰ ὑμνήσουν τὸν Κύριο[44].

θ΄. Ἡ ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου ποὺ ἔψαλε, ὅταν ἐπισκέφθηκε τὴν συγγενή της Ἐλισάβετ μετὰ τὸν Εὐαγγελισμό[45].

ι΄. Ἡ ᾠδὴ τοῦ προφήτη Ζαχαρίου, τοῦ πατέρα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ποὺ ἔψαλε εὐχαριστώντας τὸν Θεὸ γιὰ τὴν γέννησή του[46].

Στὶς ἐπιστολὲς τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀναφέρονται πολλοὶ χριστολογικοὶ ὕμνοι ποὺ προφανῶς ψάλονταν στὶς συνάξεις τῶν πιστῶν ὅπως:

Πρὸς Κολοσσαεῖς α΄ 13-20.

Πρὸς Φιλιππησίους β΄ 5-11.

Πρὸς Τιμόθεον Α΄ γ΄ 16.

Στὴν Ἀποκάλυψη ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἀναφέρει διάφορα ἄσματα ὅπως τὴν

44. Δανιὴλ γ΄.
45. Λουκᾶ α΄ 46-59.
46. Λουκᾶ α΄ 68-79.

οὐράνια λειτουργία[47], τὸν αἶνο στὸ Ἐσφαγμένο Ἀρνίο[48], τὴν ὠδὴ τῶν λελυτρωμένων[49], τὴν προσκύνηση τῶν πρεσβυτέρων[50], τὴν δοξολογία τῶν Ἀγγέλων[51], τὸ ἆσμα τῶν μαρτύρων[52], τὸν ἐπινίκιο ὕμνο πρὸς τὸν Χριστό[53].

«Τὸν Δεσπότην ὕμνησον
κτιστῶν φύσις».

γ΄. Καθολικότητα

«Τὸν Δεσπότην ὕμνησον κτιστῶν φύσις».

Οἱ οὐράνιες δυνάμεις καὶ οἱ ἄνθρωποι στὴν γῆ αἰνοῦν τὸν Κύριο τῆς δόξης.

«Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριο»[54].

Χαρακτηριστικοὶ εἶναι οἱ Ψαλμοὶ ρβ΄ 102, ργ΄ 103 ρμε΄ (ρμστ΄) 145, ρμστ΄ (ρμζ) 146, ρμζ΄ 147, ρμη΄148, ρμθ΄ 149 ρν΄ 150.

47. Ἀποκαλύψεως δ΄ 1-11.
48. Ἀποκαλύψεως ε΄ 6-14.
49. Ἀποκαλύψεως ζ΄ 9-12.
50. Ἀποκαλύψεως ια΄ 16-19.
51. Ἀποκαλύψεως ιβ΄ 10-12.
52. Ἀποκαλύψεως ιε΄ 2-4.
53. Ἀποκαλύψεως ιθ΄ 5-8.
54. Ψαλμοῦ ΡΝ΄ (150 6).

Ὅλη ἡ δημιουργία αἰνεῖ τὸν Κύριο. Στὴν αἴνεση καὶ ἀνύμνηση τοῦ Θεοῦ συμμετέχει πᾶσα ἡ κτίση, ὁρατὰ καὶ ἀόρατα, ἔμψυχα καὶ ἄψυχα.

Στὸ ὅραμα ποὺ εἶδε ὁ προφήτης Ἡσαΐας, μὲ τὸ ὁποῖο κλήθηκε στὸ προφητικὸ ἔργο, τὰ Χερουβεὶμ πετοῦν γύρω ἀπὸ τὸν θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ ψάλλουν τὸ *«Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ»*.

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὁ αἶνος τοῦ Θεοῦ στὴν γῆ ἦταν ἔργο τῶν Ἰσραηλιτῶν. Στὴν Καινὴ Διαθήκη τὸ ἔργο αὐτὸ συνεχίζει ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴν προοπτικὴ νὰ συμμετάσχουν σ᾽ αὐτὸν τὸν τελικὸ αἶνο ὅλα τὰ ἔθνη, ὅλοι οἱ λαοί, ἵνα *«Πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός»*[55].

δ΄. Λατρεία θυσία αἰνέσεως

Ὁ αἶνος τοῦ Θεοῦ εἶναι συνδεδεμένος πάντοτε μὲ τὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ. Ἐπιτελεῖται ὀργανωμένα καὶ συμμετέχει σ᾽ αὐτὸν ὅλη ἡ κοινότητα τῶν πιστῶν.

55. Πρὸς Φιλιππησίους β΄ 11.

Συνεπῶς στὴν εὐχαριστιακὴ σύναξη δοξάζουμε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀγάπη Του καὶ τὴν φιλανθρωπία Του, ποὺ ἐκδηλώθηκε μὲ τὶς σωτήριες ἐνέργειές Του.

«ἀπαντήσατε»

Οἱ πιστοὶ καλοῦνται νὰ ὑποδεχθοῦν τὸν ἐρχόμενο ἀνάμεσά τους Κύριο.

Νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν καὶ νὰ Τὸν ἀναγνωρίσουν ὡς Κύριό τους ἀπορρίπτοντας κάθε ἄλλο Κύριο καὶ ἐξουσιαστὴ τῆς ζωῆς τους.

Νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν ὡς Λυτρωτὴ καὶ Σωτήρα τους ποὺ ἔρχεται νὰ τοὺς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ διαλύσει τὴν αἰσχύνη ποὺ τοὺς περιέβαλε ἀπὸ τὴν παράβαση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ.

Νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν ἐνῶ ἔρχεται ἔχοντας ἀνθρώπινη μορφή, μορφὴ δούλου, ὡς μεγάλο καὶ ζωντανὸ Θεὸ ποὺ ζεῖ αἰώνια.

Νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν ὡς οἰκεῖο πού, ἐνῶ εἰσέρχεται στὶς συνθῆκες τοῦ κόσμου, ἔμεινε ξένος καὶ χωρισμένος ἀπὸ τὴν πολύμορφη ἁμαρτία ποὺ ἀποξενώνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τοῦ στερεῖ τὴν ζωή.

Νὰ Τὸν ὑποδεχθοῦν μὲ εὐγνωμοσύνη δεχόμενοι τὰ δῶρα ποὺ προσφέρει μὲ τὴν ἔλευσή Του, τὴν θεογνωσία, τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν, τὴν υἱοθεσία, τὴν αἰώνια ζωή, τὴν κληρονομία τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν.

«ὑψώθητε»

Ἡ ἁμαρτία κατέβασε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴν γῆ καὶ στὴν συνέχεια τὸν παρέδωσε αἰχμάλωτο στὸν Ἅδη.

Ἡ προτροπὴ *«ὑψώθητε»* σημαίνει νὰ ἐλευθερωθοῦν οἱ πιστοὶ ἀπὸ τὰ γήϊνα, τὰ μάταια καὶ τὰ φθαρτά, κατὰ τὸν ἀποστολικὸ λόγο *«τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς»*[56].

Ἡ ὕψωση τοῦ ἀνθρώπου στὸ πρῶτο στάδιο εἶναι ἠθικὴ καὶ σημαίνει τὴν ἔξοδό του ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἁμαρτίας, τὴν ἀπελευθέρωσή του ἀπὸ τὰ πάθη, τὴν κάθαρσή του ἀπὸ κάθε μολυσμὸ σαρκὸς καὶ πνεύματος. Αὐτὴ πραγματοποιεῖται μὲ τὴν συνεργασία τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς βουλήσεως τοῦ

56. Πρὸς Κολοσσαεῖς γ΄ 1-2.

ἀνθρώπου ποὺ βοηθεῖται καὶ ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Στὸ δεύτερο στάδιο ἀκολουθεῖ ἡ ὀντολογικὴ ὕψωση, ποὺ εἶναι ὁ δοξασμὸς τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν ἕνωσή Του μὲ τὸν Θεό, καὶ ἐννοοῦμε τὴν θέωση, κατὰ τὴν διαβεβαίωση τοῦ Κυρίου *«οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν»*[57].

Αὐτὴ ἐξαγγέλλεται ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφὴ μὲ τοὺς ἀποστολικοὺς λόγους:

«Ὁ Θεὸς ὅμως μᾶς ἀγάπησε, γιατὶ εἶναι πλούσιος σὲ ἔλεος κι ἔχει ἀπέραντη ἀγάπη. Κι ἐνῶ ἤμασταν πνευματικὰ νεκροὶ ἐξαιτίας τῶν παραπτωμάτων μας, μᾶς ξανάδωσε ζωὴ μαζὶ μὲ τὸν Χριστό. Μὲ τὴν χάρη του ἔχετε σωθεῖ. Μᾶς ἀνάστησε μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ μᾶς ἔβαλε νὰ καθήσουμε μαζὶ μ' Αὐτὸν στὰ οὐράνια»[58].

Στὴν ἐσχατολογικὴ αὐτὴ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ ἀναφέρονται οἱ ἀποστολικοὶ λόγοι:

---

57. Ματθαίου ιγ΄ 43.

58. *«Ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ· χάριτί ἐστε σεσωσμένοι· καὶ συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ»* (πρὸς Ἐφεσίους β΄σ. 4-6).

«Καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου»[59].

«Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ»[60].

«Καὶ τώρα, παιδιά μου, νὰ μένετε ἔτσι ἑνωμένοι μ' Αὐτόν, ὥστε, ὅταν φανερωθεῖ στὴν δευτέρα παρουσία Του, νὰ ἔχουμε θάρρος καὶ νὰ μὴν νιώσουμε ντροπὴ ἀντικρίζοντάς Τον. Ἀφοῦ ξέρετε πὼς ὁ Χριστὸς εἶναι δίκαιος, πρέπει ἐπίσης νὰ ξέρετε πὼς κι ὅποιος πράττει δίκαια εἶναι παιδὶ τοῦ Θεοῦ»[61].

---

59. Πρὸς Κορινθίους γ΄ 4.

60. Πρὸς Κολοσσαεῖς γ΄ 4.

61. *«Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ὅταν φανερωθῇ ἔχωμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται»* (Α΄ Ἰωάννου β΄ 28-29).

11. Ἡ δύναμη τῆς ἑορτῆς τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ
νοηματοδοτεῖ τὴν εἰρήνη,
προσωποποιεῖ τὴν ἀγάπη,
ὁριοθετεῖ τὴν δικαιοσύνη,
δικαιώνει τὴν ἐλπίδα,
διασκεδάζει τὸν πόνο,
ἐκδιώκει τὴν ἀπελπισία,
καταλύει τὴν ἀπόγνωση,
νικᾶ τὸν θάνατο.

Ὅλα αὐτὰ θὰ τὰ ἐπιτύχουν οἱ ἄνθρωποι ὅταν πιστέψουν:

Στὸ Βρέφος τῆς Βηθλεέμ,
Στὸν δάσκαλο ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ,
Στὸν σταυρωμένο τοῦ Γολγοθᾶ,
Στὸν πάροικο τοῦ κενοῦ μνημείου.

Εὐτυχεῖς εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ διαθέτουν τὴν πίστη.

Δυστυχεῖς ἐκεῖνοι ποὺ τὴν ἀρνοῦνται καὶ τὴν ἀπορρίπτουν.

❄

12. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ φύλακας καὶ ὁ κήρυκας τοῦ μυστηρίου τῆς ἐνσαρκώσεως

Ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴν διακονία Της καὶ τὴν ζωή Της φυλάσσει καὶ κηρύττει τὸ μυστήριο τῆς σαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ «ὅ ἐστι Χριστὸς ἐν ἡμῖν», ποὺ εἶναι τὸ κέντρο τῆς πνευματικῆς ζωῆς μας.

Αὐτὸ ἦταν τὸ κέντρο καὶ ὁ σκοπὸς τῆς διακονίας τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὅπως ὁ ἴδιος ἀναφέρει γράφοντας, φυλακισμένος στὴν Ρώμη, πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς τῶν Κολοσσῶν ὅτι:

«Χαίρομαι τώρα ποὺ ὑποφέρω γιὰ χάρη σας καὶ συντελῶ ἔτσι μὲ τὰ σωματικά μου παθήματα, ὥστε νὰ ὁλοκληρωθοῦν οἱ θλίψεις ποὺ πρέπει νὰ ὑπομείνει τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ ἡ Ἐκκλησία. Αὐτὴν ὑπηρετῶ κι ἐγώ, σύμφωνα μὲ τὴν ἀποστολὴ ποὺ μοῦ ἐμπιστεύτηκε ὁ Θεὸς μέσα στὸ λυτρωτικό του σχέδιο γιὰ σᾶς, ὥστε νὰ ὁλοκληρώσω τὸ ἔργο τοῦ κηρύγματος. Αὐτὸ τὸ λυτρωτικὸ σχέδιο εἶναι τὸ μυστήριο πού, κρυμμένο γιὰ αἰῶνες καὶ γενιές ὁλόκληρες,

φανερώθηκε τώρα στοὺς πιστούς. Σ' αὐτοὺς θέλησε ὁ Θεὸς νὰ κάνει γνωστὸ πόσο πλούσιο κι ἔνδοξο εἶναι τὸ μυστήριο αὐτό, ποὺ ἐκτείνεται καὶ στοὺς εἰδωλολάτρες. Καὶ τὸ μυστήριο αὐτὸ δέν εἶναι ἄλλο παρὰ ὁ Χριστός, ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσά σας καὶ ἀποτελεῖ τὴν ἐλπίδα τῆς συμμετοχῆς σας στὴν μελλοντικὴ δόξα. Αὐτὸν τὸν Χριστὸ κι ἐμεῖς κηρύττουμε, συμβουλεύοντας καὶ διδάσκοντας κάθε ἄνθρωπο μὲ ὅλη τὴν σοφία ποὺ μᾶς δίνει ὁ Θεός, γιὰ νὰ βοηθήσουμε νὰ γίνει ὁ κάθε ἄνθρωπος τέλειος, σύμφωνα μὲ τὸ πρότυπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γιὰ νὰ πραγματοποιηθεῖ αὐτὸ τὸ ἔργο μοχθῶ κι ἀγωνίζομαι μὲ τὴν δύναμη τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἐνεργεῖ μέσα μου πανίσχυρη»[62].

---

62. *«Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης· ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ*

Ἑπομένως κηρύττουμε τὸ μυστήριο τῆς σαρκώσεως, τὸ μυστήριο τῆς σωτηρίας καὶ νουθετοῦμε κάθε ἄνθρωπο νὰ ἀποκτήσει τὴν τελειότητα ποὺ εἶχε ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός.

❄

διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει» (πρὸς Κολοσσαεῖς α΄ 24-29).

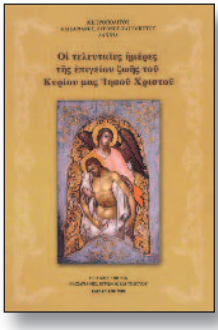
Ἐπίλογος

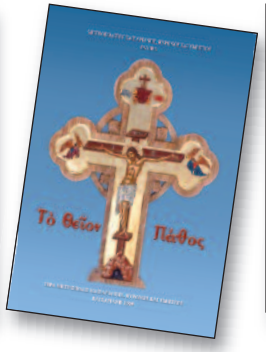
«Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων».

Δηλαδή: Γιατί ὁ Θεὸς φανέρωσε τὴν χάρη του, γιὰ νὰ σώσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὴ μᾶς καθοδηγεῖ νὰ ἀρνηθοῦμε

τὴν ἀσέβεια καὶ τὶς ἁμαρτωλὲς ἐπιθυμίες καὶ νὰ ζήσουμε μὲ σωφροσύνη, μὲ δικαιοσύνη καὶ μὲ εὐσέβεια στὸν παρόντα αἰώνα, περιμένοντας τὴν μακαριότητα ποὺ ἐλπίζουμε, δηλαδὴ τὴν ἐμφάνιση τῆς δόξας τοῦ μεγάλου Θεοῦ καί Σωτήρα μας, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς ἔδωσε τὸν ἑαυτό Του γιὰ μᾶς, γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσει ἀπὸ κάθε ἀνομία, νὰ μᾶς καθαρίσει καὶ νὰ μᾶς κάνει ἕνα λαό ποὺ νὰ ἀνήκει μόνο σ' Αὐτόν καὶ νὰ καταγίνεται μὲ ζῆλο στὰ καλά ἔργα».

Στὴν σειρὰ Χριστολογικὰ ἐξεδόθησαν:

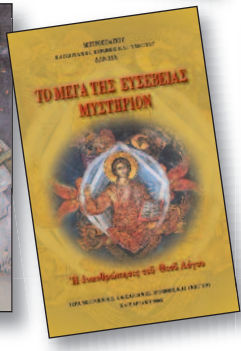

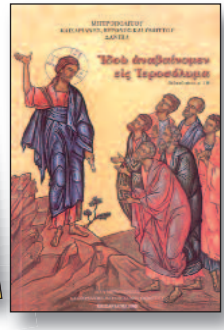

Ἐκδοτική Παραγωγή

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.

Ἀρδηττοῦ 12-16, 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7033
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr